

نمایش نامه‌ی

«راهزنان»

Friedrich Schiller (1759-1805)

Die Räuber (*The Robbers*), 1781

سرشناسه	: شیلر، فریدریش، ۱۷۵۹ - ۱۸۰۵ م.
عنوان و نام پدیدآور	: Schiller, Friedrich نمایش‌نامه‌ی راهزنان، اثر فریدریش شیلر، مترجم: علی‌رضا کوشک‌جلالی.
مشخصات نشر	: تهران: آماره، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۸ ص.
شابک	: 978-600-744678-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: The Robbers.
موضوع	: نمایش‌نامه‌ی آلمانی -- قرن ۱۸ م.
موضوع	: German drama -- 18th century
شناسه افزوده	: کوشک‌جلالی، علی‌رضا، ۱۳۳۷ - مترجم
رده‌بندی کنگره	: PT۱۹۳۶
رده‌بندی دیویی	: ۸۳۲/۶
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۷۳۲۸۴۲۱

نمایش نامه‌ی

«راهزنان»

نویسنده: فریدریش شیلر

مترجم:

علی رضا کوشک جلالی

نشرآماره

©Nashre Amareh, MMXXII

عنوان اثر: نمایش‌نامه‌ی راهزنان

نویسنده: فریدریش شیلر

مترجم: علی‌رضا کوشک جلالی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۴۶-۷۸-۲

نوبت چاپ: اول، سال چاپ: ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

نمونه‌خوانی: شهرام احمدزاده

هرگونه کپی‌برداری، اسکن و میکروفیلم، برداشت آزاد، جزئی یا کلی بدون اجازه مکتوب نشر آماره یا مولف ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد. محتوای اصلی کتاب بازتاب اندیشه‌های پدیدآورنده می‌باشد و مسئولیت درستی آن به عهده‌ی ایشان می‌باشد.

© تمامی حقوق چاپ و نشر برای نشر آماره و مترجم محفوظ است.

دفتر مرکزی نشر آماره: تهران، میدان انقلاب، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دوازده فروردین، پلاک ۳۱۶، واحد ۴ تلفن ۶۶۹۵۱۳۲۳-۰۲۱ و ۰۹۳۶۸۷۶۴۳۹۱

برای آگاهی از مراکز فروش و سایر اطلاعات به وب‌سایت نشر آماره مراجعه کنید:

www.nashre.amareh.ir

یادداشت ناشر

تا سه - چهار سال پیش، شاید هنوز هم، وقتی در کتاب‌فروشی‌ها و کتابخانه‌ها سراغ نمایشنامه‌های ایرانی می‌رفتم، از کمی آثار داخلی و خالی بودن قفسه‌های کتاب از نام نویسندگان جوان و خوش‌قریحه و باذوق عرصه ادبیات نمایشی، دچار یأس و ناامیدی می‌شدم. گونه‌ای ادبی که در سخت‌ترین شرایط جوانه‌زده و در بحرانی‌ترین زمان بالیده و رشد کرده بود، حالا دچار رکود و فراموشی شده بود!

برای احیا و جمع کردن آثار، راه‌حل‌های زیادی وجود داشت. یکی از آن‌ها تماس و ارتباط گرفتن با عزیزان اهل قلم و صاحب سبک بود که تعدادی از اساتید دانشگاهی و تعدادی هم از دوستان تئاتری و هم‌قلم بودند. راه دیگر ایجاد انگیزه و دست دراز کردن به طرف مؤلف‌های جوان بود که همین کار هم انجام شد. اولین کتاب را در سال ۹۷ چاپ کردیم که با استقبال خوبی همراه بود و بعد به ترتیب طی هماهنگی با نویسندگان بزرگ و صاحب‌نام که بر ما منت گذاشتند تا در خدمتشان باشیم. تعداد زیادی اثر به دستم رسید. خوب باید از این استقبال قدرانی می‌شد. بهترین شکل قدردانی، برخورد علمی- ادبی و منصفانه با نمایشنامه‌ها بود. باید بهترین‌ها را انتخاب می‌کردم آن هم با اصول و معیارهای قابل قبول. برای اینکه این برخورد علمی- ادبی منصفانه صورت گیرد، از میان همه نویسندگان که سال‌ها کار کرده بودند. تعداد چشمگیری را انتخاب کردم که شایسته چاپ در این پک ادبی بودند. تا هر خواسته و سلیقه‌ی مخاطب اهل تئاتر را فراهم کرده باشم. بسیار سخت‌گیر و مشکل‌پسند که چندین اثر گواه این ادعاست.

انتشارات آماره به نیت همراه شدن با نمایشنامه‌نویسان و ارج نهادن به شور و شوق آفرینشگرانه آن‌ها در این وضعیت عجیب و ترسناک اقتصادی به یاری و خواست خدا و همت شما نویسندگان عزیز این مسیر را ادامه خواهد داد. امیدواریم که مجموعه نمایشنامه‌ها مورد پسند خوانندگان عزیز قرار بگیرد و انگیزه‌ای باشد برای خلق آثار بهتر.

در پایان از مدیر مسئول محترم انتشارات آماره جناب آقای فرهاد نوع‌پرست که زحمت بسیار زیادی کشیدند و از تیم زحمتکش این نشریه و انتشارات که امکانات گرم کردن این فضا را مهیا ساخت، بسیار متشکرم.

هومن بنائی
دبیر بخش ادبیات نمایشی
و داستانی

نمایش *راهزنان* برای اولین بار در ایران از ۳۰ شهریور تا ۳۰ مهر ۱۳۹۱ در سالن اصلی تئاتر شهر تهران به صحنه رفت و چند ماه بعد به یکی از معتبرترین فستیوال‌های تئاتر جهان (فستیوال شیلر در مانهایم آلمان) دعوت شد و سه بار (۲۷ و ۲۸ ژوئن ۲۰۱۳) در این فستیوال اجرا شد.

نویسنده: فریدریش شیلر

دراماتورژ و کارگردان: علی‌رضا کوشک جلالی

بازیگران: (به ترتیب حروف الفبا) ملودی آرام‌نیا، علی ابدالی، ایمان اصفهانی، سارا افشار، سارا بهرامی، عرفان پهلوانی، توماج دانش بهزادی، میثاق زارع، هومن سلطانی، احلام سلمانی، فاطمه صارمی، مینا کریمی، زارا مولایی، محمد ولی‌زادگان و محسن حسینی (رضا مولایی)

طراح صحنه: سیامک احصایی

گروه موسیقی: بامداد افشار، محسن کامران جم، علی انوری

مجری طرح و مدیر تولید: نورالدین حیدری ماهر

دستیار کارگردان و برنامه‌ریز: وحید مهدی‌زاده

طراح پوستر و بروشور و عکاس: احسان نقابت

مدیر اجرا: فخری سلیمی

منشی صحنه: مهلا عرب فریدی

مدیر صحنه: مریم الهامیان

روابط عمومی، تبلیغات و اطلاع‌رسانی:

شبنم موتابی، محمدآذربرزین (گروه تقویم تئاتر)

انعکاس مطبوعاتی در ایران و آلمان

اجرای مدرن علیرضا کوشک جلالی از متنی کلاسیک «راهزنان» نمایشی است که تمام ویژگی‌های یک نمایش موفق را دارد. متن این نمایش نوشته فریدریش شیلر نمایش نامه‌نویس و شاعر بزرگ آلمانی است. بسیاری از آثار شیلر از جمله «راهزنان» جنبه آزادی‌خواهانه دارند. نام شیلر می‌تواند برای هر متنی موفقیت بسیاری را در پی داشته باشد و نمایش راهزنان نیز از جمله این نمایش‌نامه‌هاست که در خوبی متن آن جای هیچ بحثی وجود ندارد.

این نمایش علاوه بر داشتن متنی قدرتمند، دارای طراحی صحنه‌ای از سیامک احصایی است که نام او نیز برای هر نمایشی نقطه قوتی محسوب می‌شود. بازیگرهای این نمایش نیز دارای دو دسته از بازیگران زن و مرد است و بسیار اصولی به کار گرفته شده‌اند. در کل این نمایش اجرایی مدرن از متنی کلاسیک محسوب می‌شود که برای مخاطبان بسیار جذاب است. از نکات دیگری که در این نمایش جذابیت را برای تماشاگران به دنبال دارد اجرای موسیقی زنده در این نمایش است. برخی از قطعات موسیقی که در این نمایش اجرا می‌شود با ویدئو پروجکشن بر روی پرده انتهای صحنه زیرنویس می‌شوند.

استفاده از جلوه‌های ویژه نیز نکته دیگری است که به بهتر شدن نمایش کمک کرده است. نکاتی که در بالا به آن‌ها اشاره شد همگی دلایلی بر جذابیت و کیفیت بالای اجرای نمایش "راهزنان" است.

(۱۴ مهر ۱۳۹۱ خبرنگار سرویس هنر و اقتصاد هنرآنلاین)

کوشک جلالی با استفاده از شیوه‌های کلاسیک- مدرن کارگردانی به اصل قصه نگاه می‌کند.

روزنامه ایران

نمایشی که چکه چکه، جان پلشتی‌های انسان مدرن را می‌فشارد.

روزنامه اعتماد

"بورکهارد کوزمینسکی" رئیس هنری فستیوال شیلر:

راهزنان کوشک جلالی یکی از برجسته‌ترین اجراهای امسال فستیوال شیلر بوده است.

نمایش راهزنان اثر فریدریش شیلر با کارگردانی علی‌رضا کوشک جلالی که سال پیش در سالن اصلی تاتر شهر اجرا شده بود، امسال مهمان فستیوال بین‌المللی شیلر در مانهایم آلمان بود و در ۲۷ و ۲۸ ژوئن سه بار به اجرا درآمد و با استقبال پرشور تماشاچیان آلمانی رو به رو گشت. "بورکهارد کوزمینسکی"، رئیس هنری فستیوال، پس از اجرای اول راهزنان، طی یک سخنرانی اعلام کرد که این نمایش یکی از برجسته‌ترین اجراهای امسال فستیوال شیلر بوده است.

«ما اجرای این نمایش را مدیون نویسنده و کارگردان ایرانی/آلمانی، علی‌رضا کوشک جلالی هستیم که پس از ترجمه‌ای مدرن از راهزنان، سال پیش برای اولین بار این نمایش را در سالن اصلی تاتر شهر تهران به صحنه برد. جلالی برای اجرا در فستیوال شیلر، مجبور شد که با طراح صحنه‌اش، سیامک احساسی، صحنه جدیدی طراحی کند و مجدداً با بازیگرانش تمرین کند. خوش‌بختانه نتیجه زحمات بسیار چشمگیر بود و حاصلش اجرایی است دینامیک و زیبا.» در طول اجرا تماشاچیان بارها و بارها شگفت‌زده شدند. جلالی از بازیگران گاه و بی‌گاه بسان گروه همسرایان یونان باستان که با حرارت و قدرت، روی صحنه عمل می‌کردند، استفاده کرده

است. شش بازیگر با قدرت نقش فرانس را بازی می‌کنند که هر کدامشان ویژگی خاص خود را دارا هستند. شش بازیگر زن هم ابعاد مختلف شخصیت کارل ایده‌الیست و گرایش‌ات متفاوت راهزنان را به خوبی به نمایش می‌گذارند. ایده‌های آزادی‌خواهانه و درگیری قطب‌های متضاد نمایش با ریتمی نفس‌گیر و با استفاده استادانه از موسیقی و ویدئو مانند شهاب‌های آسمانی بر سر و روی تماشاچیان فوران می‌کند و تمام گرد و خاکی که در این مدت بر روی این اثر کلاسیک نشسته بود را با خود می‌شوید و می‌برد. جلالی در عرض نود دقیقه نشان می‌دهد که به خوبی با روح اثر آشنا است. ما راهزنانی پر قدرت، خشمگین و پر احساس می‌بینیم که ایده‌های آزادی‌خواهانه دیگری در سر می‌پرورند. اجرای ایرانیان که با استقبال پر شور تماشاچیان رو به رو شد، یک بار دیگر این مسئله را نشان داد که شیلر و راهزنانش هم‌چنان پر طراوت و زنده است.

صبح مانهایم ۲۰۱۳/۶/۲۹

جلالی تغییرات بسیاری را در متن ایجاد کرده است، که به نمایش ریتمی پرشتاب و جذاب داده است، همان ریتمی که "راهزنان" به آن محتاجند. اما بی‌شک این که فرانس توسط شش مرد و کارل که در دوران "طوفان و فشار" با فریادهای انقلابی، به جنگ "ریا، خیانت و دزدی" می‌رود نیز، توسط شش زن و با موسیقی راک و رپ اجرا می‌شوند، پویایی و قدرت عجیبی به نمایش داده است. راهزنان جلالی بسیار مدرن، پر از طنز و پر صلابت هستند و ارتباط خوبی با نسل جوان برقرار می‌کنند.

روزنامه راین / نکار ۲۰۱۳/۶/۲۹

کوشک جلالی که تجارب گران‌بهایی در تئاتر ایران و تئاتر آلمان اندوخته و تاکنون در تئاتر شهر تهران، تئاتر شهر کلن، اپرای دورتموند و... به عنوان نویسنده و کارگردان کار کرده، این بار با اجرایی مدرن از راهزنان به فستیوال بین‌المللی شیلر دعوت شده

است. برای اجرای راهزنان جلالی از مديوم‌هایی استفاده کرده که پیوند خوبی با نسل جوان برقرار می‌کند: نوع تقسیم نقش که باعث شور عجیبی در بازیگران شده، صحنه‌ای دینامیک، موسیقی اعتراضی رپ و راک، ویدئو پروجکشن... .

مجله فرهنگی انستیتو گوته، ژوئن ۲۰۱۳

اولین اجرای راهزنان در ایران بسیار مدرن و تفکربرانگیز است: یک اثر کلاسیک آلمانی در ایران می‌درخشد. این اجرا باعث شد که تفکرات دنیای غرب در ارتباط با ایرانیان و فرهنگ‌شان ترک بردارد: اجرایی طوفانی با موسیقی راک و رپ و شش زن که برای رسیدن به خواسته‌های‌شان دست به مبارزه زده‌اند. جلالی با جسارتی چشمگیر اجرایی مدرن از "راهزنان" را در فستیوال به نمایش گذاشت.

اشو آنالین، ۳۰.۰۶.۲۰۱۳

فریدریش شیلر و ستایش ارزش‌های والای انسانی

بیش از دو قرن از مرگ فریدریش شیلر، شاعر پرآوازه‌ی آلمانی می‌گذرد. در این دوران طولانی فرهنگ و ادبیات آلمان هیچ سالی را بدون حضور شیلر پشت سر نگذاشته. از شکوفاترین دوران‌ها تا تاریک‌ترین سال‌های جنگ دوم جهانی. شیلر مشهورترین نمایش‌نامه‌نویس آلمانی به شمار می‌رود و در کنار گوته، به عنوان چهره اساسی کلاسیک وایمار شناخته شده‌است.

شیلر، شاعری برای همه‌ی نسل‌ها

زندگی فریدریش شیلر (۱۷۵۹-۱۸۰۵ میلادی) کوتاه اما پر فراز و نشیب بود. کودکی و نوجوانی او در محرومیت و فشار گذشت، جوانی‌اش با در به دری و فقر همراه بود، و در میان‌سالی، هنگامی که عشق و شهرت و رفاه را تجربه می‌کرد، بارها به شدت بیمار شد، تا سرانجام در ۴۶ سالگی درگذشت. شیلر خیلی پیش از مرگ

زود هنگام اش اعتبار و افتخاری برای ادبیات و فرهنگ آلمان به شمار می‌رفت و در همان سال‌های نابسامان جوانی آثاری خلق کرد که هم‌چنان خواننده و اجرا می‌شوند.

سال ۲۰۰۹ مصادف بود با دویست و پنجاهمین سالگرد تولد فریدریش شیلر. سه سال پیش، ۲۰۰۵، نیز که دو قرن از مرگ او می‌گذشت، سال شیلر نام‌گذاری شده بود. در میانه‌ی قرن نوزدهم، ۱۸۵۹، به مناسبت صد سالگی شیلر، مراسم مختلفی در کشورهای اروپایی و حتی در آمریکا برپا شده بود.

زادگاه شیلر در ماریباخ

در سال ۱۸۶۷ ناشر آلمانی آثار شیلر خبر داد که تا آن زمان دو میلیون و چهارصد هزار نسخه از کتاب‌های شیلر به فروش رفته است. این زمانی است که صنعت چاپ دوران کودکی را پشت سر می‌گذاشت و هنوز به بسیاری از کشورها راه نیافته بود. در سال ۱۹۵۵، مراسمی به مناسبت صد و پنجاهمین سالگرد درگذشت شیلر در آلمان و کشورهای دیگر برپا شد که توماس مان پس از سال‌ها مهاجرت از سخنرانان اصلی آن بود. چهار سال بعد، دویستمین سالروز تولد او با برنامه‌های متنوع و اجراهای جدیدی از نمایش‌نامه‌هایش جشن گرفته شد.

آثار شیلر حدود یک قرن و نیم پس از تولد شاعر، به کشورهای خاورمیانه، از جمله ایران نیز رسید. در این دوران کشورهای آسیایی نیز گام‌های ابتدایی برای رسیدن به جامعه‌ای مدرن را برمی‌داشتند. مطابق مدارک شناخته شده، نخستین کتابی که از یک نویسنده آلمانی‌زبان به فارسی ترجمه و منتشر شده، اثری از شیلر بوده که یک قرن پیش به چاپ رسیده است.

این کتاب را یوسف اعتصام‌الملک، پدر پروین اعتصامی، از فرانسوی به فارسی برگردانده و انتشار آن با امضای فرمان مشروطه توسط مظفرالدین شاه هم‌زمان است. جمال‌زاده و بزرگ‌علوی که

از پیشگامان داستان‌نویسی مدرن ایران محسوب می‌شوند، از مترجمان بعدی آثار شیلر بوده‌اند.

"چکامه شادی" شیلر، سرود اروپای متحد

حضور شیلر در فرهنگ آلمان فقط از طریق خوانده شدن آثارش نبوده است. نمایش‌نامه‌های او همواره از برنامه‌های ثابت تماشاخانه‌های بزرگ بوده‌اند و عبارت‌ها و ضرب‌المثل‌های بسیاری در زبان آلمانی برگرفته از آثار او هستند. "راهزنان"، نخستین درامی که شیلر در ۲۲ سالگی نوشت، همچنان بر صحنه می‌رود و "چکامه شادی" که در ۲۷ سالگی سرود، در سمفونی نهم بتهوون جهانی و جاودانه شده است.

اتحادیه اروپا سال ۱۹۸۵، بخش چهارم این سمفونی را که چکامه شیلر در آن خوانده می‌شود، به عنوان سرود رسمی خود برگزیده است. فریدریش شیلر در سی و دو سالگی به خاطر نوشتن "راهزنان" عنوان شهروند افتخاری جمهوری نوپای فرانسه را به دست آورد. او که در ابتدا از حامیان انقلاب فرانسه بود، مدتی بعد به دلیل غیرانسانی دانستن اعدام مخالفان انقلاب و نادیده گرفته شدن آزادی و احترام انسان‌ها، از آن رویگردان شد.

شیلر از شخصیت‌های دورانی طلایی در فرهنگ آلمانی است؛ یکی از چهره‌هایی که از پایه‌گذاران تفکر عصر روشنگری به شمار می‌رود و جزو راهگشایان دوران مدرن محسوب می‌شود. پرداختن شیلر به مفاهیمی چون آزادی، برابری و برادری، و ستایش ارزش‌های والای انسانی که در اغلب آثار او محور اصلی را تشکیل می‌دهد، او را در جایگاهی قرار داده که مورد توجه صاحبان منش‌ها و رفتارهای سیاسی گوناگون است.

در صف ستایشگران شیلر، از انگلس و مارکس تا بیسمارک و هیتلر را می‌توان مشاهده کرد. دستگاه تبلیغاتی آلمان نازی پس از قدرت‌گیری کوشید شیلر را به نفع خود مصادره کند و به عنوان

شاعری که به قول گوبلز "از خون و گوشت خود ماست" معرفی کند. به رغم این، آثاری چون "دون کارلوس" در نظر فاشیست‌ها زیادی "آزادیخواهانه" بود و اجازه نمایش نمی‌یافت.

شیلر در دورانی که آلمان به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شده بود نیز در هر دو سوی دیوار برلین به یکسان جشن گرفته می‌شد. آرمان‌های انسان‌دوستانه‌ی شیلر، ارزش‌هایی هستند که حکومت‌ها یا به جانبداری از آن تظاهر، یا واقعاً در جهت تحقق‌شان تلاش می‌کنند. کمتر شهری در آلمان وجود دارد که خیابان و میدانی به نام شیلر یا مجسمه‌ای از او در آن نباشد. گرچه شیلر اعتقادات مذهبی محکمی نداشت، کلیسایی که در شهر "ینا" در آن ازدواج کرده به نام او نام‌گذاری شده است.

یکی از فرهنگ‌سازان آلمان اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، دوران شخصیت‌هایی است که از سازندگان فرهنگ معاصر آلمان و بعضاً جهان شمرده می‌شوند. دانشمندان، شاعران و فیلسوفانی چون هومبولت، هردر، هولدرلین و گوته از نامداران این سال‌ها بوده‌اند. شیلر یکی از تاثیرگذارترین این چهره‌هاست.

تلاش‌های شیلر در تدوین نظریه‌های زیبایی‌شناسی به او جایگاهی خاص می‌داد که با انتشار چند مجله ادبی موثرتر نیز می‌شد. در مجله‌هایی که شیلر در دو دهه‌ی پایانی عمر خود منتشر می‌کرد، اغلب نویسندگان و متفکران شاخص آن زمان همکاری داشتند. او همچنین به عنوان تاریخ‌نویس و فیلسوف جایگاهی معتبر و مهم به خود اختصاص داده بود. آثار شیلر در قرن نوزدهم به کتاب‌های درسی نیز راه یافت و به ماندگاری او کمک کرد.

شیلر از طرفداران فلسفه کانت بود. حضور فریدریش شیلر در شهر وایمار که یکی از کانون‌های اصلی ادب و فرهنگ آلمان شناخته می‌شد، در موقعیت او بی‌تاثیر نبوده است. این حضور که یاری‌گوته در آن بی‌تاثیر نبود، به دوستی و همکاری این دو شاعر در سال‌های بعدی انجامید.

شیلر و گوته

شیلر پس از سرگردانی در شهرهای مختلف آلمان، سال ۱۷۸۷ برای نخستین بار به وایمار سفر کرد. در آنجا پیشنهاد تدریس در دانشگاه "ینا" را دریافت می‌کند و ساکن آن شهر می‌شود. کرسی استادی در "ینا" و نزدیکی به شهر وایمار سرآغاز دورانی است که دغدغه معاش از میان می‌رود، اما با بیماری‌های سختی همراه است.

نخستین دیدار گوته و شیلر، میان این دو شاعر که روحیات کاملاً متفاوتی داشتند، علاقه متقابلی برنمی‌انگیزد. نزدیکی و دوستی این دو، سه چهار سال بعد شکل می‌گیرد و با اقامت شیلر در شهر وایمار استحکام می‌یابد. در نظر گوته که همواره در محیطی مرفه زیسته بود، برخی از رفتار و عادت‌های شیلر پسندیده و خوشایند نبود، اما این نظر، مانع احترام عمیق به توانایی‌ها و آثار او نمی‌شد. گوته در مورد شیلر گفته است: «او هر کاری می‌نوشت، همواره به مراتب بزرگ‌تر از آثار این تراژدی‌نویسان جدید از آب درمی‌آمد؛ بله، شیلر ناخنش را هم که می‌گرفت یک سر و گردن از این آقایان بزرگ‌تر بود.» این دو در مجله‌هایی که شیلر منتشر کرد، مقاله‌هایی در هجو آنچه به نظرشان ادبیات سخیف دورانشان بود می‌نوشتند.

آرمان‌های والای انسانی

گوته و شیلر را اغلب به عنوان بزرگ‌ترین شاعران آلمانی‌زبان در کنار هم قرار می‌دهند. بسیاری از صاحب‌نظران معتقدند، گرایش شیلر به مفاهیم عام و کلی، مانند کمال انسانی و زیبایی، و توجه او به ضرورت تدوین نظریه‌های تازه برای ادبیات عصر جدید، زبان این نویسنده را در مواردی ثقیل و دشوارفهم کرده است. به رغم این، در نظر این دسته از منتقدان جنبه‌های انسانی و اومانستی آثار نویسندگانی چون شیلر، آنها را مانند افسانه‌های کهن

یونانی به آثاری برای همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها تبدیل کرده است. شیلر با الهام از فلسفه دوران روشنگری که خود در معرفی و ترویج آن سهمی بزرگ داشت، بر جنبه‌های انسانی و جهانی سیاست‌ورزی تاکید می‌کرد و احترام به آزادی و برابری را وظیفه سیاست‌گذاران همه‌ی جهان می‌دانست. تاکید شیلر بر آرمان‌های والای انسانی، او را در کنار بزرگانی قرار داده که گرچه آثارشان در دورانی کمتر و زمانی بیشتر خوانده می‌شود، از سازندگان فرهنگ بشری قلمداد می‌شوند؛ آثاری که از آرزوهای دیرین انسانی و از شوق دست یافتن به زیبایی، آزادی و کمال سخن می‌گویند.

دویچه وله. بهزاد کشمیری پور

توفان و طغیان (Sturm und Drang)

نهضت ادبی آلمانی نیمه دوم قرن ۱۸ میلادی است. از ویژگی‌هایش عصیان در برابر تقلید سترون از ادبیات فرانسوی و ساختارهای تحمیلی خردگرایی عصر روشنگری بود. این نهضت به تحسین طبیعت، الهام، انگیزه‌های طبیعی غریزه، عواطف، تخیل و استعداد فطری به‌منزله‌ی سرچشمه‌های ادبیات می‌پردازد. آثار نهضت توفان و طغیان نوعاً ساختاری بی‌قیدوبند دارند، به زبانی صریح نگارش یافته‌اند، وجه تمایزشان توجه به رویدادهای شورانگیز و احساسات‌نمایی شدید است، و همواره فرد را در عصیان بر ضد بی‌عدالتی‌های جامعه تصویر می‌کنند. گوته و شیلر در آغاز کار از اعضای مهم این جنبش بودند. پیروان توفان و طغیان به‌شدت تحت تأثیر فلسفه ژان ژاک روسو و یوهان گتورک هامان بودند، که درک حقایق هستی را از طریق ایمان و تجربه حواس ممکن می‌دانست. گوته با الهام از اندیشه‌های "هردر" دوره‌ای از خلاقیت شگفت‌انگیز خود را آغاز کرد. در ۱۷۷۳ نمایش‌نامه گوتس فون برلینسینگن را منتشر کرد که بر پایه زندگی شوالیه‌های آلمانی در قرن ۱۶ به‌همین نام بود. گوته از همکاران "هردر" در تألیف رساله در

باب *شیوه‌ها و هنر آلمانی* نیز بود که بیانیهٔ نهضت توفان و طغیان به‌شمار می‌آید. رمان *گوته*، *رنج‌های ورتیر جوان*، بیان روح این نهضت بود که مایهٔ شهرت وی و الهام‌بخش پیروانش شد. آفرینش ادبیات نمایشی مهم‌ترین ویژگی نهضت توفان و طغیان بود. در واقع، این نهضت نام خود را از نمایش‌نامه‌ای به‌همین نام اثر فریدریش فون کلینگر گرفته است. کلینگر که می‌خواست با الهام از شکسپیر، همانند وی شخصیت‌هایی باشکوه و عظمت در صحنهٔ نمایش بیافریند، به‌جای توجه به ملاحظات ساختاری، به شخصیت پرداخت و قراردادهای نوکلاسیسیسم فرانسوی را کنار گذاشت. با انتشار *راهزنان اثر شیلر*، نمایش‌نامه‌های نهضت نیز به مرحله‌ای جدید وارد شد. خویشتن‌داری و انضباط فردی از اصول توفان و طغیان نبود و این نهضت زود به تحلیل رفت. *گوته* و *شیلر*، دو نمایندهٔ خوش‌ذوق آن، به آفرینش آثار بزرگی روی آوردند که بدنهٔ اصلی و روح ادبیات کلاسیک آلمان را تشکیل داد.

راهزنان (*Die Räuber*) عنوان اولین نمایش‌نامه‌ای است که فریدریش شیلر، شاعر، نمایش‌نامه‌نویس، فیلسوف و مورخ آلمانی نوشته است و جنبه‌ی آزادی‌خواهانه دارد نگارش این اثر در سال ۱۷۸۰ پس از پایان تحصیل و آغاز خدمت به‌عنوان پزشک نظامی خاتمه یافت و شیلر که از پیامدهای انتشار این اثر آگاه بود، آن را بدون ذکر نام نویسنده، در شهر اشتوتگارت منتشر ساخت. *دالبرگ* - مدیر تئاتر مانهایم - این نمایش‌نامه را برای اجرا آماده کرد. نمایش با استقبال فراوان مواجه شد؛ شیلر بدون کسب اجازه، محل خدمت خود را ترک کرد، به مانهایم رفت. پس از بازگشت، دو هفته زندانی شد. علت موفقیت این اثر در واقع موضوع پراحساس آن بود که با روح عصر توفان و طغیان همخوانی بسیار داشت. در آن زمان این اثر به دلیل تأثیری که بر ملودرام اروپایی گذاشت، مورد تحسین بسیاری از منتقدان از جمله پیتر بروکس قرار گرفت. در این اثر جنگ بین احساسات لطیف و باشکوه انسانی در برابر ناملایمات در

برهه‌ای از تاریخ آلمان به نمایش گذاشته می‌شود. تنفر از جامعه‌ی پر از تبعیض و دروغ، مبارزه‌ی ایده‌آلیست‌های از جان گذشته برای آزادی و برپایی بهشت موعود بر روی زمین و آرمان‌گرایی بی‌منطق ایده‌های اصلی این نمایش هستند. این متن شاعرانه پر از احساسات پرشور جوانان آن دوران در آلمان است. این اثر پس از گذشت ۲۰۰ سال، هنوز تازگی و طراوتش را از دست نداده، به گونه‌ای که در اروپا، یکی از پر اجراترین آثار کلاسیک آلمان به‌شمار می‌رود. این اثر پس از گذشت ۲۰۰ سال، هنوز تازگی و طراوتش را از دست نداده، به گونه‌ای که در اروپا، یکی از پر اجراترین آثار کلاسیک آلمان به‌شمار می‌رود.

شخصیت‌های راهزنان

فراد:

ماکسیمیلیان مور	کنت حاکم
کارل و فرانس	پسران ماکسیمیلیان
آمالیا فون ادلرایش	
هرمان	
دانیل	خدمتکار پیر کنت مور
موزر	کشیش
یک کشیش دیگر	

راهزنان:

شپیگلبرگ
شوایتزر
گریم
راتسمن
شوفترله
رولر
کوزینسکی
شوارتز
و ...

مکان:	آلمان
زمان	اتفاقات از ابتدا تا انتها: تقریباً دو سال